

การประเมินแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท.605 และท.606

ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

โดยใช้วิธีป้อนของส์เทคนิค

นางสาวปรีศนา ทับกิจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-444-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016807

I10309111

AN EVALUATION OF THAI 605 AND THAI 606 INSTRUCTIONAL PLANS ACCORDING
TO THE UPPER SECONDARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2524
BY THE PUISSANCE ANALYSIS TECHNIQUE

MISS PRISANA TUBKIJ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-444-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การประเมินแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท.605 และท.606

ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

โดยใช้วิธีป้อนของส์เทคนิค

โดย

นางสาวปริศนา ทักกิจ

ภาควิชา

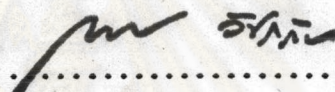
บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ สวัสดิ์ จงกล

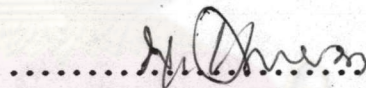
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

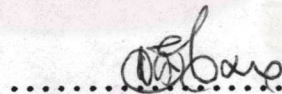
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรชอด)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ สวัสดิ์ จงกล)

.....กรรมการ

(ดร.อาคม จันทสุนทร)

ปรึคณา ทั้บถึค : การประเมึนแผนการล่อนวิชาภาษาไทย ท.605 และ ท.606 ตามลัคคู่ตรมัธยมศึษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 โดยใช่วัธึปยุของลัเทคนิค (AN EVALUATION OF THAI 605 AND THAI 606 INSTRUCTIONAL PLANS ACCORDING TO THE UPPER SECONDARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2524 BY THE PUISSANCE ANALYSIS TECHNIQUE) อ.ที่ปรึษา อัจจารย์ลัวัลลั จงกล, 120 หน้า ISBN 974-577-444-8.

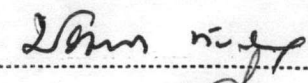
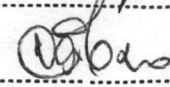
การวึลยัคั้งนี้มึวตัลประล่งค้ เพื่อจะประเมึนแผนการล่อนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ท.605 และ ท.666) ของหน้วยศึษานึเทศัศักรมล่ามัธึศึษา ตามลัคคู่ตรมัธยมศึกษาพุทธศักราช 2524 โดยใช่วัธึปยุของลัเทคนิค

ผลของการวึลยัคพบว้า แผนการล่อนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ท.605) รวม 17 แผน มึค้า P.M. 7.10 แล้ดงเกณัฑัระดบัปานกลาง ค้า P.M. ขององค้ประกอบท้ง 3 คึอ จดประล่งค้ ค้า P.M. 9.82 แล้ดงเกณัฑัระดบัปานกลางค้อนข้างลู่ง กึจกรรรมการเรึยนการล่อนค้า P.M.5.59 แล้ดงเกณัฑัระดบัปานกลางค้อนข้างต้า การวตัและประเมึนผลมึค้า P.M. 5.68 แล้ดงเกณัฑัระดบัปานกลางค้อนข้างต้า

แผนการล่อนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ท.606) รวม 15 แผน มึค้า P.M. 7.75 แล้ดงเกณัฑัระดบัปานกลาง ค้า P.M. ขององค้ประกอบท้ง 3 คึอ จดประล่งค้มึค้า P.M. 10.50 แล้ดงเกณัฑัระดบัลู่ง กึจกรรรมการเรึยนการล่อน มึค้า P.M.5.92 แล้ดงเกณัฑัระดบัปานกลางค้อนข้างต้า และ การวตัผลและประเมึนผลมึค้า P.M.6.90 แล้ดงเกณัฑัระดบัปานกลาง

คุนยัวึทยัทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควึษา บรึหารการศึษา
สาขาวิชา นึเทศัศัการศึกษาและพัฒนานลัคคู่ตร
ป้การศึษา 2532

ลายมึอช้อนึลึต
ลายมึอช้ออจารย์ที่ปรึษา
ลายมึอช้ออจารย์ที่ปรึษาร่วม

PRISANA TURKIJ : EVALUATION OF THAI 605 AND THAI 606 INSTRUCTIONAL PLANS ACCORDING TO THE UPPER SECONDARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2524 BY THE PUISSANCE ANALYSIS TECHNIQUE. THESIS ADVISOR : MR. SWAT CHONGROL, 120 pp.)

The purpose of this research was to evaluate Thai 605 and Thai 606 instructional plans in the Upper Secondary School Curriculum B.E. 2524 by Puissance analysis technique.

Research findings were as follows:

- 1) Seventeen instructional plans of Thai 605 were rated and the P.M. was 7.10 which could be interpreted that they attained average standard.
- 2) Rating outcome of three Tyler loops of Thai 605 instructional plans were:
 - 2.1 curriculum objectives attained P.M. at 9.82 which meant that the standard was upper average;
 - 2.2 the P.M. of learning activities was 5.59 and could be interpreted that the standard was lower average.
 - 2.3 the P.M. of evaluation was 5.68 which meant that the standard was lower average.
- 3) Fifteen instructional plans of Thai 606 were rated and the P.M. was 7.75 which meant that they attained average standard.
- 4) Rating outcome of three Tyler loops of Thai 606 instructional plan were:
 - 4.1 curriculum objective attained P.M. at 10.50 which meant that the standard was high.
 - 4.2 the P.M. of learning activities was 5.92 could be interpreted that it attained lower average standard
 - 4.3 the P.M. of evaluation was 6.90 which meant that the standard was average.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต *Prisana Turkij*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Swat Chongrol*

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ ได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จาก อาจารย์สวัสดิ์ จงกล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทั้งในด้านการวางแผนการวิจัยในเวลาอันจำกัด ความรู้ในหลักการ และความช่วยเหลือตรวจพิจารณาแก้ไข เนื้อหาสาระข้อควรปรับปรุง ศิษย์ ขอกราบขอบพระคุณ "ครู" ด้วยความซาบซึ้ง

ขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เมทรสลด และ ดร. อาคม จันทสุนทร ที่ได้ให้ข้อสังเกตในการตั้งเกณฑ์การวิเคราะห์แผนการสอนและเสนอแนะปรับปรุงเกณฑ์การวิเคราะห์และการใช้เครื่องมือของปุษพงษ์

ขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กสิณา แทงมณี ที่ได้กรุณาอย่างดียิ่งช่วยตรวจเครื่องมือวิจัยเพื่อสร้างเกณฑ์การวิเคราะห์พร้อมข้อเสนอแนะที่ชัดเจนและมีคุณค่าต่องานวิจัยถึง

ขอบพระคุณศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทยนอก จากจะช่วยตรวจความถูกต้องในเนื้อหาแล้วยังได้ซักถามพูดคุย ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจในงานประเมินผลแผนการสอนวิชาภาษาไทยมากขึ้นอย่างรวดเร็ว อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์นับเป็นความโชคดีที่ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ประทับใจ

ขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพ็ชรชอบ อาจารย์ วินัย เกษมเสนาหฐ ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างเกณฑ์ในการวิเคราะห์แผนการสอน

ขอบพระคุณ ดร. กมล สุกประเสริฐ ที่ได้กรุณาให้ความกระจ่างในการศึกษาการประเมินผลหลักสูตรแบบปุษพงษ์เทคนิคและให้แนวในการวิเคราะห์

ขอบพระคุณ อาจารย์ ช่าง ชูชีพ ได้กรุณาแนะนำแนวทางการศึกษา ปุษพงษ์เทคนิค

ขอบพระคุณ อาจารย์ กนก จันทรังษร ผู้อำนวยการโรงเรียนทวีธาภิเศกผู้ให้แนวทางการศึกษาต่อ การวางแผนการวิจัยและความช่วยเหลืออื่น ๆ อีกมากมาย

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอบพระคุณมารดาและน้องชาย และ อาจารย์ เพ็ญพรรณ เพ็ญพ่อง ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ของการวิจัย.....	4
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
2. หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมายของหลักสูตร.....	8
ความหมายของแผนการสอน.....	9
ลักษณะของแผนการสอน.....	10
การประเมินผลหลักสูตร.....	13
การประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย.....	25
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ขั้นเตรียมการ.....	32
ขั้นทดลองวิเคราะห์.....	32
ขั้นสร้างเกณฑ์การวิเคราะห์.....	33

	หน้า
ขั้นวิเคราะห์.....	34
ขั้นสรุปผล.....	36
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
ผลการทดลองและวางกฎเกณฑ์การวิเคราะห์.....	37
ผลการสร้างเกณฑ์การวิเคราะห์.....	38
ผลการวิเคราะห์หาค่า P.N.....	40
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	78
สรุปผลการวิจัย.....	78
อภิปรายผล.....	79
ข้อเสนอแนะ.....	82
รายการอ้างอิง.....	84
ภาคผนวก ก หนังสือเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ.....	88
ภาคผนวก ข ราชชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	89
ภาคผนวก ค เครื่องมือเพื่อสร้างเกณฑ์การวิเคราะห์.....	90
ภาคผนวก ง เกณฑ์การวิเคราะห์.....	92
ภาคผนวก จ ราชละเอียดการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้งสาม.....	100
ประวัติผู้เขียน.....	120

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1.	ตารางวิเคราะห์ข้อข้อ.....	18
2.	จำนวนแผนการสอน และองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วน.....	35
3-19	ตารางวิเคราะห์ข้อข้อแสดงผลการวิเคราะห์และค่า P.M ของแผนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ท.605) จากแผนการสอนที่ 1-17.....	41
20-34	ตารางวิเคราะห์ข้อข้อแสดงผลการวิเคราะห์และค่า P.M ของแผนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ท.606) จากแผนการสอนที่ 1-15.....	57
35	ค่า P.M แต่ละแผนการสอนวิชาภาษาไทยและค่า P.M เฉลี่ย ของแผนการสอนวิชาภาษาไทย (ท.605).....	73
36	ค่า P.M แต่ละแผนการสอนวิชาภาษาไทยและค่า P.M เฉลี่ย ของแผนการสอนวิชาภาษาไทย (ท.608).....	74
37	ระดับค่า P.M ของแผนการสอนวิชาภาษาไทย (ท.605) จากมาก ไปหาน้อย.....	75
38	ระดับค่า P.M ของแผนการสอนวิชาภาษาไทย (ท.608) จากมาก ไปหาน้อย.....	76
39	ค่า P.M เฉลี่ยขององค์ประกอบทั้ง 3 ของแผนการสอน วิชาภาษาไทย (ท.605).....	77
40	ค่า P.M เฉลี่ยขององค์ประกอบทั้ง 3 ของแผนการสอน วิชาภาษาไทย (ท.606).....	77

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชีวิต เพราะเป็นรากฐานสำหรับช่วยให้บุคคลสามารถก้าวไปถึงความสุขความเจริญทั้งปวง ทั้งของตนเองและส่วนรวม ผู้ที่เป็นครูจะต้องถือเป็นหน้าที่อันดับแรกที่จะต้องให้การศึกษาคือ อบรมสั่งสอนอนุชนให้ได้ผลแท้จริง ทั้งในด้านวิชาความรู้ ทั้งในด้านจิตใจและความประพฤติ ทั้งต้องคิดว่า งานที่แต่ละคนกำลังทำอยู่นี้ เป็นความเป็นความตายของประเทศ เพราะอนุชนที่มีความรู้ มีความดีเท่านั้น ที่จะรักษาชาติบ้านเมืองไว้ได้.. (พระบรมราชาธิราช, 2522 : 203-207 อ้างถึงใน ฉันทน์ หะวานนท์, 2526)

การจัดการศึกษาในประเทศใดก็ตาม จะไม่สำเร็จลุล่วงไปตามที่กำหนดไว้ถ้าไม่มีหลักสูตรเป็นโครงการและเป็นแนวทางในการให้การศึกษา การให้การศึกษา หมายถึง การให้วิชาความรู้ การถ่ายทอดวัฒนธรรมการปลูกฝัง ทักษะคิดและคำนิยม และการเสริมสร้างสุขภาพเจริญเติบโตและสุขภาพทางกายหรืออีกนัยหนึ่งการให้การศึกษาคือ การพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน ที่กำหนดไว้ (สมิตรี คุณานุกร, 2520)

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 นั้น กรมวิชาการและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ออกติดตามผลการใช้หลักสูตรเป็นระยะ ๆ รวมทั้งจัดให้มี การประชุมสัมมนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาและอุปสรรค เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรนั้น เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้นี้มีผู้สนใจหลายคณะได้วิจัยอยู่หลายเรื่อง เช่น คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้วิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 : กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ในวาระที่การนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 : ไปใช้ในช่อง 12 ปีแรก พบว่ากระบวนการพัฒนาหลักสูตรได้ดำเนินการจนครบทุกขั้นตอน นับว่าประสบความสำเร็จในการจัดทำหลักสูตร แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน จากผลการวิเคราะห์

เอกสารแสดงว่าการใช้หลักสูตรยังไม่ตอบสนองจุดหมายและหลักการของหลักสูตร นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากรในเรื่องปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้เกี่ยวกับบุคลากร ผู้บริหารประเมินว่า ครูไม่เข้าใจหลักสูตร ครูไม่ทำแผนการสอน หรือสอนไม่ตรงแผนการสอน ครูขาดประสบการณ์ในการสอนตามหลักสูตรปัจจุบัน ครูไม่อ่านเอกสารและไม่ศึกษาเอกสาร ครูไม่มีเอกสารหลักสูตรเป็นของตัวเอง ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการผลิต (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , คณะครุศาสตร์ และกรมวิชาการ , 2526)

สภาพการณ์ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร มีขมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย 2524 ขึ้น (สมาน บุณลัน , 2524 ; พงษ์พิศ ทะคง , 2526 ; จารุณี กองพลพรหม , 2526 ; ฉวีวรรณ เต็มพิทักษ์ , 2528 ; กรมวิชาการ , 2529 ; ภาวิตา หาญวงษ์กุล , 2530) ปรากฏข้อสรุปบางประการ ในลักษณะที่สอดคล้องกันคือ

1. ในส่วนที่เป็นเอกสารประกอบหลักสูตร หัวหน้าหมวดและครูผู้สอนวิชาต่าง ๆ ขาดแคลนคู่มือการสอน คู่มือประเมินผล แผนการสอน
2. ครูผู้สอนยังไม่เข้าใจ ความต้องการของหลักสูตร ไม่เข้าใจเรื่องจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงตามจุดหมายของหลักสูตร ครูอาจารย์ไม่จัดทำแผนการสอนให้ตรงตามคำอธิบายรายวิชาที่หลักสูตรกำหนด
3. ครูยังใช้การสอนแบบเก่า ครูไม่มีแผนการสอน ครูต้องการให้กรมวิชาการทำตัวอย่างแผนการสอนเพื่อเป็นหลักในการปฏิบัติ
4. ประเภทเอกสารที่ครูอาจารย์ใช้มากและเป็นประจำตามลำดับมีดังนี้ หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือรายวิชา แผนการสอน แบบฝึกหัด โครงการสอนคู่มือหลักสูตร
5. ผู้บริหารและครูได้เสนอให้กลุ่มโรงเรียนร่วมมือกันจัดทำแผนการสอนที่ใช้ได้ผล และจัดให้มีการติดตามผลการใช้ทุกหมวดวิชา

นอกจากนี้จากรายงานผลปฏิบัติงานตามโครงการประจำปีงบประมาณ 2529 ของงานวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตร วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ซึ่งกลุ่มโครงการวิชาภาษาไทย ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการศึกษาพบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายวิชาบังคับนั้น ครูผู้สอนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 89.98 มีแผนการสอนสำหรับใช้ในการสอนและพบในรายละเอียดร้อยละ 49.56 ของผู้มีแผนการสอนใช้แผนการสอนที่เขตการศึกษาจัดทำ รองลงมาร้อยละ 30.09 ของผู้ใช้แผนการสอนใช้แผนการสอนที่โรงเรียนจัดทำโดยปรับแผนการสอนที่เขต การศึกษาทำมาแล้ว (กรมวิชาการ, 2529)

จากผลการวิจัยและการติดตามผลการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ไปใช้นี้ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลักสูตรวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 นั้น มีความเหมาะสมทั้งในด้านจุดประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหา คำอธิบาย รายวิชา แต่อุปสรรคปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นทั้งนี้ เพราะในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ครูส่วนใหญ่ยังจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อเตรียมนักเรียน สอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษามากกว่า จะสอนเพื่อฝึกทักษะทางภาษาตามหลักสูตรกำหนด และ ตามแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ก็จะเป็นการเฉลยข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย หรือ ศึกษาข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยมากกว่า จะสอนเพื่อการวัดผลและประเมินผล เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และ เพื่อนำไปใช้อย่างถูกต้อง (กรมวิชาการ 2529)

กระบวนการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรยังกระทำไม่ครบวงจร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยังมีจุดอ่อนในเรื่องการขาดการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจนและการติดตามผลที่ได้ดำเนินการในปัจจุบันเป็นไปในลักษณะการกำกับงานมากกว่าประเมินผลที่แท้จริง นอกจากนี้ ยังไม่ได้ผลที่ได้จากการติดตามการใช้หลักสูตรมาแก้ไขและปรับปรุงกระบวนการใช้หลักสูตรอย่างจริงจัง (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , คณะครุศาสตร์และกรมวิชาการ , 2528)

การประเมินผลหลักสูตร นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากขั้นตอนหนึ่งในหลักการพัฒนาหลักสูตร เพราะจะช่วยให้ได้ทราบว่าหลักสูตรที่ได้พัฒนาและนำไปใช้แล้วนั้นมีส่วนดีส่วนบกพร่องอะไรบ้าง เพื่อจะได้นำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรนั้นให้ดียิ่งขึ้นไป

ในการประเมินผลหลักสูตรนั้น มีวิธีการประเมินหลายวิธี เช่น การสำรวจความคิดเห็น การวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์ ขบวนการนำหลักสูตรไปใช้ การวิเคราะห์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนและการวิเคราะห์โครงการประเมินผลหลักสูตร (สมิทธ คุณาณกร, 2520) ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นการประเมินผลเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร แต่ยังไม่ปรากฏว่ามีวิธีใดที่สามารถชี้บอกระดับคุณภาพของหลักสูตรหรือโปรแกรมการสอนออกมาเป็นตัวเลขได้ ผู้วิจัยมีความสนใจในเรื่องการประเมินผลหลักสูตรมาก และได้พยายามศึกษาหาวิธีการอื่น ๆ ที่แตกต่างจากวิธีการประเมินหลักสูตรที่มีผู้วิจัยไว้แล้ว ที่จะสามารถนำมาใช้ในการประเมินผลหลักสูตร พุทธศักราช 2524 นี้ ผู้วิจัยพบว่าการประเมินผลแบบปุษซองส์เทคนิค (Puissance Technique) บอกชี้ระดับคุณภาพของหลักสูตรออกมาเป็นตัวเลขและสามารถชี้ให้เห็นส่วนบกพร่องของหลักสูตรได้อย่างชัดเจน การประเมินผลหลักสูตรแบบนี้จะช่วยให้เห็นทั้งในด้านจุดเด่นและจุดด้อยของหลักสูตร ตลอดจนการใช้หลักสูตรในระดับโรงเรียน จึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรซึ่งกรมวิชาการกำลังดำเนินการอยู่ใน

ระดับการใช้หลักสูตรในโรงเรียนในปัจจุบัน เนื่องจากไม่เคยมีผู้ใดทำการวิจัยโดยวิธีการประเมินผลหลักสูตรแบบปฐกษัตริ์เทคนิคในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยซึ่งมีความสนใจในเรื่องการที่จะแสวงหาแนววิธีการประเมินผลหลักสูตรแบบใหม่ ๆ นอกเหนือจากวิธีการที่ใช้กันอยู่แล้ว จึงได้ตั้งวัตถุประสงค์และแผนการดำเนินการวิจัยนั้นไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินแผนการสอนรายวิชาภาษาไทย ท.605 และ ท. 606 ของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาพุทธศักราช 2524 โดยใช้ปฐกษัตริ์เทคนิค

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินผลหลักสูตรเฉพาะในส่วนที่เป็นแผนการสอนวิชาภาษาไทยรายวิชา ท.605 และ ท.606 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา
2. การประเมินแผนการสอนในการวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมิน โดยใช้ปฐกษัตริ์เทคนิค

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ข้อค้นพบจากงานวิจัยจะแสดงค่า P.M และแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท.605 และ ท.606 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงแผนการสอนนี้
2. ข้อค้นพบจากการวิจัยจะเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจที่จะใช้ปฐกษัตริ์เทคนิคในการประเมินผลหลักสูตรหรือโปรแกรมการศึกษาอื่น ๆ

นิยามของคำที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอน หมายถึง รายละเอียดของการขยายความของหลักสูตรที่จะนำไปสู่แนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรโดยเฉพาะ

จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง จุดประสงค์ ความคิดรวบยอด เนื้อหา และการประเมินผล และในที่นี้ หมายถึงแผนการสอนวิชา ท. 605 และ 606 ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาจัดทำให้ครูใช้ รวมทั้งคู่มือการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทย ซึ่งกรมวิชาการจัดทำให้ครูใช้ ควบคู่กับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย 2524 ตรงกับข้อกำหนดหลักสูตร และสอดคล้องกับหนังสือเวียน

2. คู่มือการสอน หมายถึง ท้องแนะนำที่ช่วยให้ครูดำเนินการสอนได้ตรงหลักสูตร ทั้งในส่วนที่เป็นจุดประสงค์ ความคิดรวบยอด เนื้อหาและการประเมินผล ในที่นี้หมายถึง คู่มือการสอนวิชาภาษาไทย ท. 605 และ 606 เล่ม 1 และเล่ม 2

3. ตารางวิเคราะห์ปุษของส์ หมายถึง ตารางที่สร้างขึ้นจากแบบความรู้ และพฤติกรรมการเรียนรู้ของ กานญ์ (Gagne) ซึ่งได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนไว้ในแบบความรู้และแบบพฤติกรรมเรียนรู้ แต่ละแบบจากแบบความรู้ขั้นต่ำ ไปหาแบบความรู้ขั้นสูง และจากพฤติกรรมการเรียนรู้ขั้นต่ำไปหาพฤติกรรมการเรียนรู้ขั้นสูง

4. ปุษของส์เทคนิค หมายถึง วิธีการประเมินผลหลักสูตร หรือโปรแกรมการสอนแบบหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยการวิเคราะห์ องค์ประกอบ 3 ส่วน (Tylor loop) ที่สำคัญของหลักสูตร โดยใช้ ตารางวิเคราะห์ปุษของส์ (The Puissance analysis matrix) เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ และคำนวณหาค่า P.M โดยใช้สูตรปุษของส์ ผลที่ได้จะเป็นเครื่องชี้วัดและประเมินได้ว่า หลักสูตรโปรแกรมการสอนนั้นมีค่า P.M อยู่ในระดับใด

5. ไทเลอร์ลูป (Tylor loop) หมายถึง องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรคือ จุดมุ่งหมาย กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผล

6. แบบการเรียนรู้ของกานญ์ (Gagne) หมายถึง ลำดับขั้นการเรียนรู้ จากขั้นต่ำสุดไปหาสูงสุด มีดังนี้

6.1 ความรู้แบบลูกโซ่ หมายถึง ความรู้ที่ครูมุ่งสอนให้ผู้เรียนรู้สามารถทำอะไรเป็นลำดับขั้นต่อเนื่องได้

6.2 ความรู้แบบเชื่อมโยงโดยใช้คำพูด หมายถึง ความรู้ที่ครูมุ่งสอนให้ผู้รู้ลำดับขั้นตอน และอธิบายเชื่อมโยงด้วยคำพูด

6.3 ความรู้แบบผสมผสาน หมายถึง ความรู้ที่ครูมุ่งสอนให้ผู้เรียนสามารถผสมผสานสิ่งที่เคยเรียนมาได้

6.4 ความรู้แบบแนวคิด หมายถึง ความรู้ที่ผู้เรียนเข้าใจและสามารถชี้หัวใจสำคัญของเรื่องที่เรียนได้ถูกต้อง

6.5 ความรู้แบบหลักการ หมายถึง ความรู้ที่ผู้เรียนสามารถผสมผสานแนวคิดหลาย แนวคิดเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดเป็นหลักการใหม่ ๆ

6.6 ความรู้แบบแก้ปัญหา หมายถึง ความรู้ขั้นที่ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ที่ได้มา ใช้แก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

7. แบบของพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ระดับหรือขั้นของพฤติกรรม 9 ขั้น ซึ่งกานญ์ (Gagne) ได้แบ่งได้ดังนี้คือ

7.1 การบอกหรือชี้เพื่อแสดงถึงสิ่งที่สามารถจำสิ่งที่เรียน

7.2 การเลือก

7.3 การบอกกฎเกณฑ์

7.4 การลำดับ

7.5 การสาธิต

7.6 การสร้างสรรค์สิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมา

7.7 การอธิบายด้วยคำพูดของตัวเองอย่างเข้าใจ และสามารถ

ตอบคำถามต่าง ๆ ได้

7.8 การแยกแยะสิ่งที่เหมือนกันและไม่เหมือนกัน

7.9 การใช้กฎเกณฑ์ที่ได้เรียนมาในสถานการณ์ต่าง ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อประเมินแผนการสอนรายวิชาภาษาไทย ท.605 และ ท.606 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 โดยใช้ปฐชองส์เทคนิค โดยมีลำดับขั้นตอนของการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษาแผนการสอนวิชาภาษาไทยรายวิชา ท.605 และ ท.606 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา หลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและเอกสารประกอบหลักสูตร ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาทฤษฎี การประเมินผลแบบต่าง ๆ โดยเน้นศึกษาแบบปฐชองส์เทคนิคอย่างละเอียด ศึกษาหลักการเรียนรู้ของกานญ์ (Gagne)

3. นำตารางวิเคราะห์ปฐชองส์ ไปทดลองวิเคราะห์แผนการสอน ท.605 และ ท.606 แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข และขอคำแนะนำเพิ่มเติมในการตั้งเกณฑ์พิจารณาวิเคราะห์ส่วนประกอบทั้ง 3 (Tyler loop) ลงในตารางปฐชองส์

4. ดำเนินการวิเคราะห์แผนการสอน ท.605 และ ท.606 โดยใช้ตาราง
วิเคราะห์ پوشองส์และคำนวณหาค่า P.M ด้วยสูตร پوشองส์

$$P.M. = \frac{\text{น.น. ของทุกข้อในตารางวิเคราะห์ پوشองส์รวมกัน}}{\text{จำนวนข้อที่นำมาวิเคราะห์}}$$

5. แปลผลการวิเคราะห์ โดยใช้เกณฑ์ของ پوشองส์

การนำเสนอผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยจัดลำดับขั้นของการเสนอ โดยแบ่งออกเป็น
5 บทคือ บทที่ 1 กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย
ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย
และการนำเสนอผลการวิจัย บทที่ 2 กล่าวถึง ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง บทที่ 3 กล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัย และ การรวบรวมข้อมูล บทที่ 4 กล่าวถึง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล บทที่ 5 กล่าวถึง สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ใน
ส่วนสุดท้ายเป็น รายการอ้างอิงและภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย